

Závažné kauzy ohrožení životního prostředí z pohledu inspekce

Oldřich Jarolím, konference APROCHEM 15. 10. 2025



ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Působnost ČIŽP

Ochrana ovzduší

Ochrana vod

Odpadové hospodářství a chemická bezpečnost

Ochrana přírody, krajiny a lesa

Mezinárodní ochrana biodiverzity a CITES



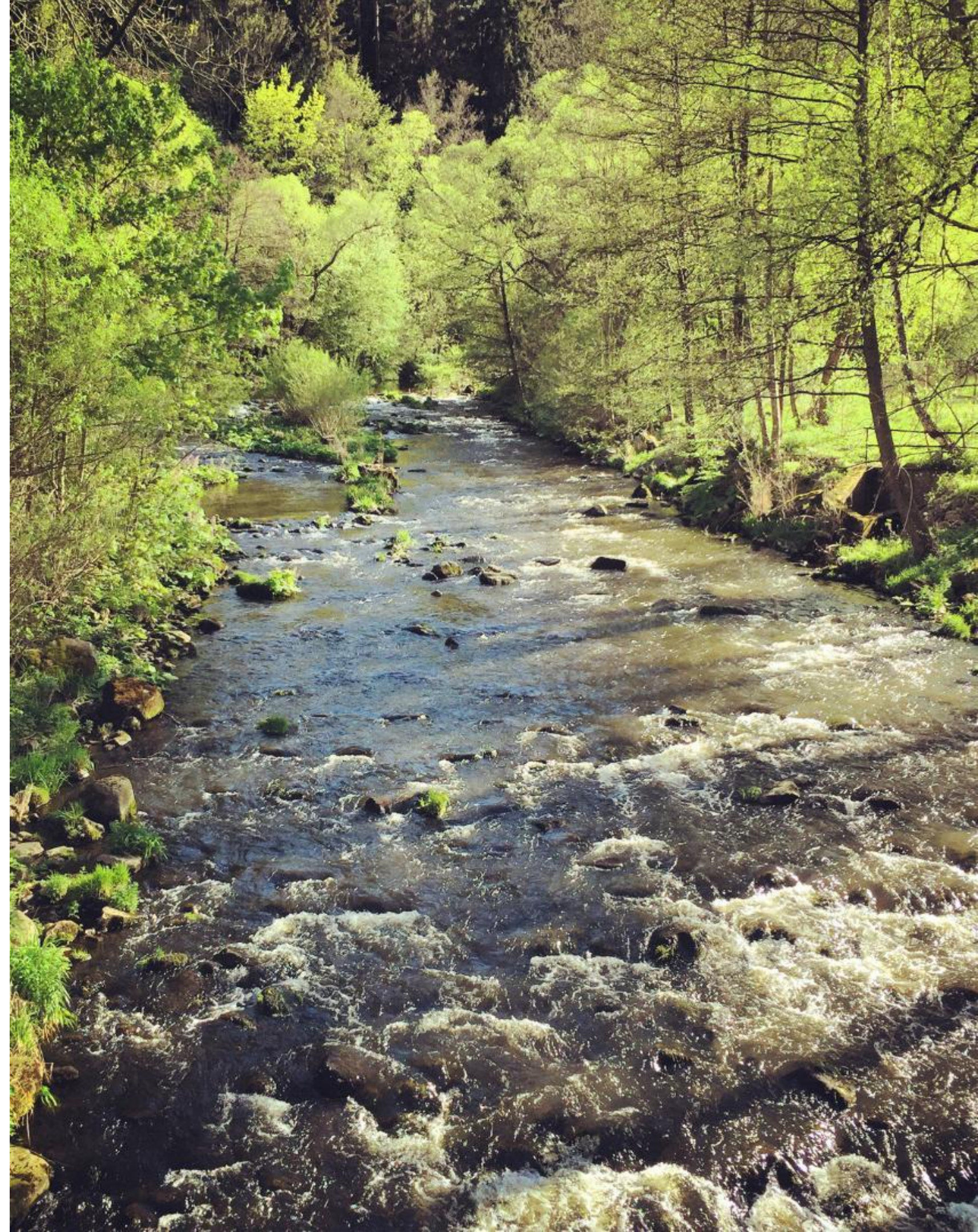
Mapa působnosti



- Ředitelství v Praze
- 10 oblastních inspektorátů
- 2 pobočky
- Orgán státní správy podřízený Ministerstvu životního prostředí

Přehled činnosti ČIŽP

- **Dohlíží na dodržování právních předpisů** na ochranu životního prostředí – provádí kontroly
- Ukládá **nápravná opatření a pokuty**
- Podílí se na řešení havárií na vodách a starých **ekologických zátěží**
- **Kontroluje obchod a nakládání s ohroženými druhy** živočichů, rostlin a výrobků z nich (CITES)
- **Informuje veřejnost**, sdělovací prostředky a orgány státní správy o údajích o životním prostředí, které získává při inspekční činnosti
- **Spolupracuje s inspekčními orgány zemí Evropské unie** a sítí inspekčních orgánů EU (tzv. IMPEL)



ČIŽP v číslech » 2024 «

502 zaměstnanců

372 inspektorů

11 993 kontrol

95 532 582 Kč » uložené pokuty



Priority ČIŽP



Řešení **havárií**
na vodách



Soustředění se na
závažné případy,
kdy dochází k
reálnému ohrožení
životního prostředí
nebo lidského zdraví



Výměna zkušeností
v rámci **mezinárodní
spolupráce** (CITES,
IMPEL, ECHA)



Využívání **nových
technologií** při
kontrolách

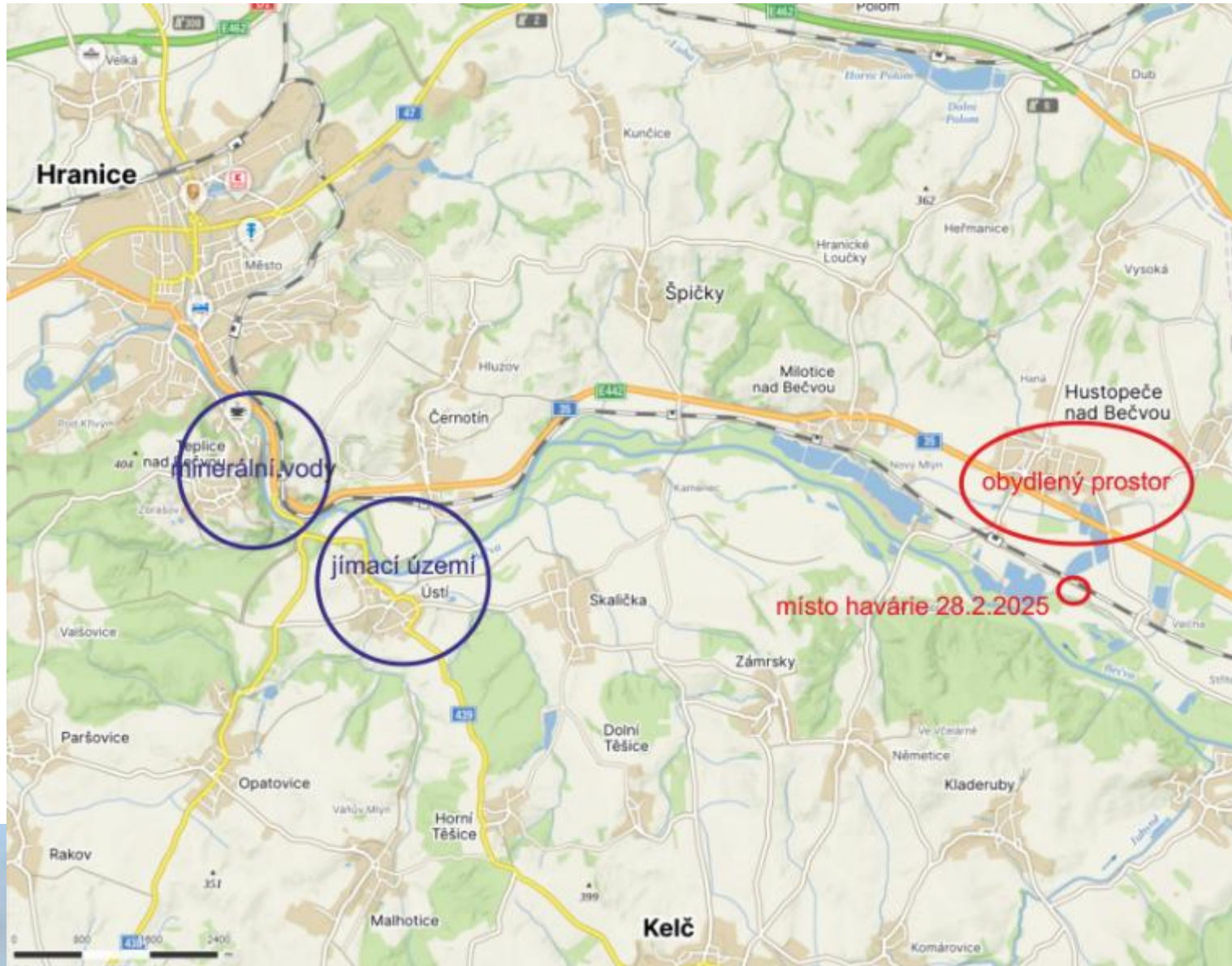


Strategie ČIŽP

<https://www.cizp.gov.cz/cizp/strategie-cizp>

1. Rozvoj využití moderních technologií
2. Řešení havárií na vodách
3. Přeshraniční přeprava odpadů a nakládání se stavebními odpady
4. Kontrola chovu a obchodu s ohroženými druhy a uzavírání nelegálních ZOO
5. Ochrana přírody a lesa
6. Dozor nad trhem s výrobky
7. Ukládání, provádění a kontrola nápravných opatření
8. Efektivní sankce
9. Vzdělávání a osvěta
10. Mezinárodní spolupráce





Havárie v Hustopečích

Úvod

- 28. 2. 2025 v 11:58 hod byla havárie ohlášena ČIŽP
- 15 havarovaných cisternových vozů cca 975 m³, následný požár a únik látky
- kontaminace horninového prostředí a únik spalin



Havárie v Hustopečích

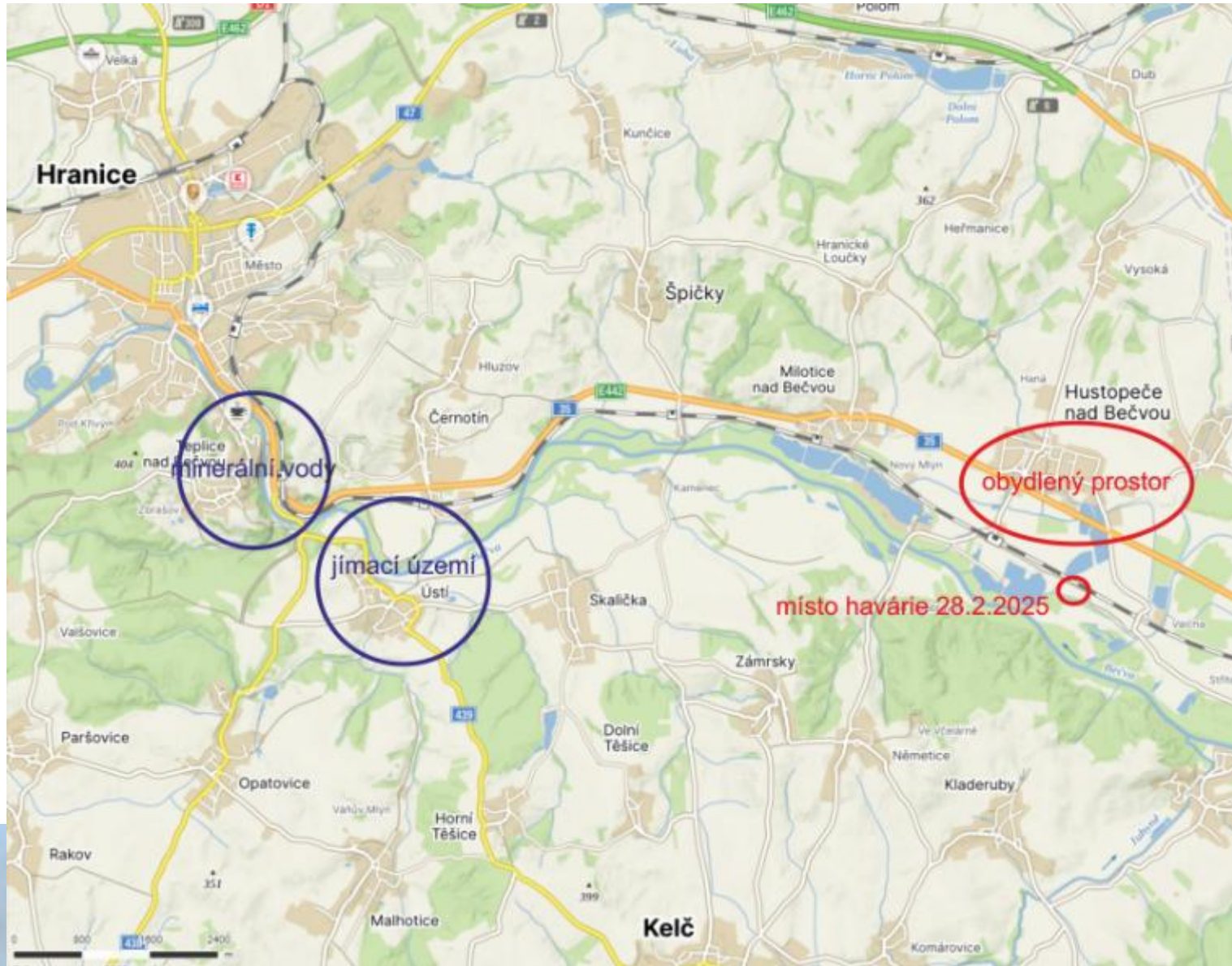
Rizika

- kvartér řeky Bečvy; vysoce propustné horninové podloží
- blízkost otevřené vodní plochy a zástavby
- významný železniční koridor a cyklostezka
- benzen klasifikován jako extrémně hořlavý, toxický a karcinogenní
- hustota 880 g/l, rozpustnost 1,8 g/l vody
- práce v ochranných maskách, dýchacích přístrojích



Místa měření kvality
ovzduší HZS





Havárie v Hustopečích

Úloha inspekce

- ČIŽP přítomna v místě havárie bezprostředně po ohlášení
- ČIŽP převzala řízení prací při zneškodňování havárie a šetření příčin havárie § 41 odst. 7 zákona 254/2001 Sb., o vodách
- odběr vzorků povrchové vody 28.2.2025





Havárie v Hustopečích

Úloha inspekce

- výzva ČIŽP odpovědným osobám k odstranění následků havárie (Správa železnic, přepravce)
- zavedeny pravidelné krizové porady HZS, HSSŽ, ČIŽP, DEKONTA a.s, státní správa a samospráva + další subjekty
- součinnost HZS a Povodí Moravy s.p. – odběr vzorků povrchových vod (později Vodní zdroje EKOMONITOR a.s)





Ekologická
havarijní
služba



Havárie v Hustopečích

Úloha inspekce

- součinnost s ostatními zainteresovanými subjekty při kontrolní činnosti, odstraňování následků havárie, monitoring složek ŽP
- připomínkování Havarijně sanačního projektu vyhotoveného zhotovitelem a jeho následné schválení
- součinnost při přípravě zprovoznění železnice
- kontrolní činnost při následné sanaci

Odstranění následků havárie
Hustopeče nad Bečvou (1. etapa)

Havarijně sanační projekt, revize 01

Duben 2025

ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001



Havárie v Hustopečích

Důležité události

- 3. 3. 2025 překročeny limity pro povrchové vody v nádrži č. 6 – východ ($109 \mu\text{g/l}$)
- 4. 3. 2025 – v kopaných sondách na hladině podzemní vody zjištěna volná fáze benzenu
- 5. 3. 2025 svolání prvního Krizového štábu MŽP
 - Doporučení ČIŽP k výstavbě štětové stěny kolem místa kontaminace
- Výstavba štětové stěny 18. 3. – 12. 4. 2025



Havárie v Hustopečích

Důležité události

- 3. - 9. 4. 2025 bagrovací zkouška (HZS a ČIŽP)
- 11. 4. 2025 setkání s občany Hustopečí
- začátek 1. etapy sanace (zprovoznění filtrů s aktivním uhlím)
- Dočasné přerušení prací od 15. 9. 2025 – hodnocení stavu na lokalitě
- 24. 9. 2025 konec stavu nebezpečí
- 30. 10. 2025 Vláda ČR se usnesla, že zajištění sanace převezme státní podnik Diamo



Havárie v Hustopečích

Následky havárie

- Pitná voda – testováno KHS, nebyla zasažena
- Ovzduší – pravidelné měření HZS a kontinuální měření ČHMÚ
- Vodní organismy – pravidelné odlovy ryb za účelem odběru vzorků, hodnocení FROV JU
- Zemědělská půda – vzorkování ÚKZÚZ a ČIŽP, kontaminace v místě havárie
- Kontaminace řeky nezaznamenána



Havárie v Hustopečích

Hodnocení

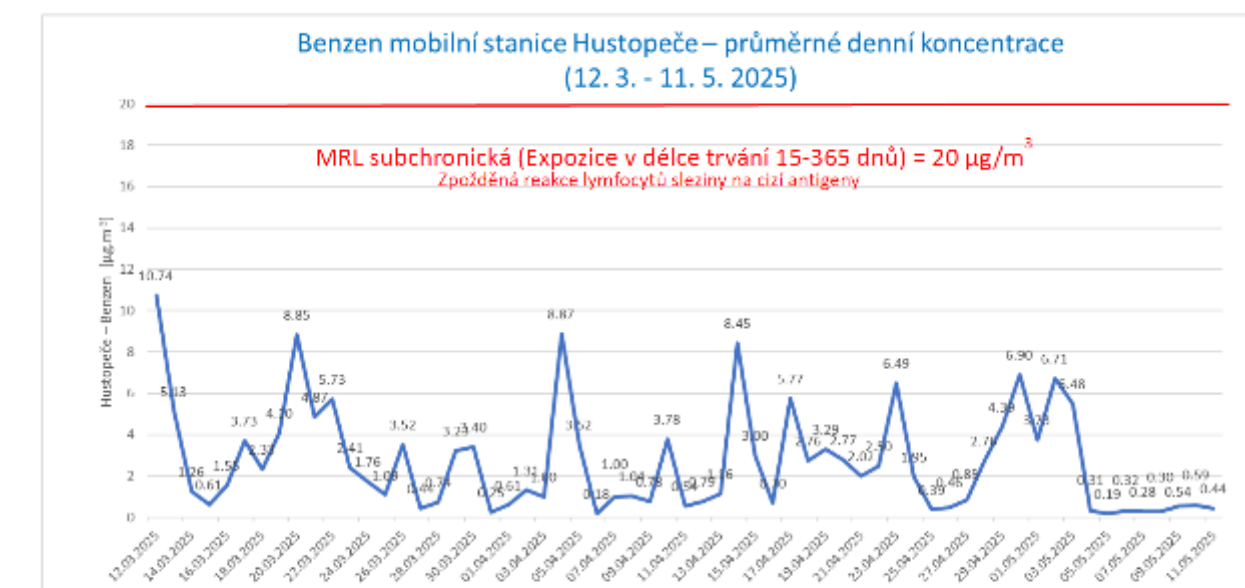
- Komunikace mezi úřady a zainteresovanými stranami
- Komunikace s veřejností
- Skvělá spolupráce s hasičským záchranným sborem a povodím
- Vyhláška k vodnímu zákonu: specifikovat činnosti jednotlivých aktérů
 - Metodika pro havárie
 - Ošetřit situace, kdy není znám původce



Narváno v Hustopečích. Znepokojení místní se potkali s ministrem i hejtmanem



Hustopeče, veřejná debata | Video: Petra Poláková - Uvírová



Karcinogenní účinky lze hodnotit jen ve vztahu k dlouhodobé expozici 1 rok a déle!

Škvára 2025

Společný kontrolní projekt s HZS

- Kontroly požární bezpečnosti v zařízeních pro nakládání s odpady od 21. 7. 2025
- Provozy s hořlavými odpadními materiály – typicky elektroodpad, pneumatiky, papír, plasty nebo nebezpečné odpady
- Problémy v plnění provozních řádů, požární prevenci nebo ve vybavení objektů
- ČIŽP zatím 68 kontrol

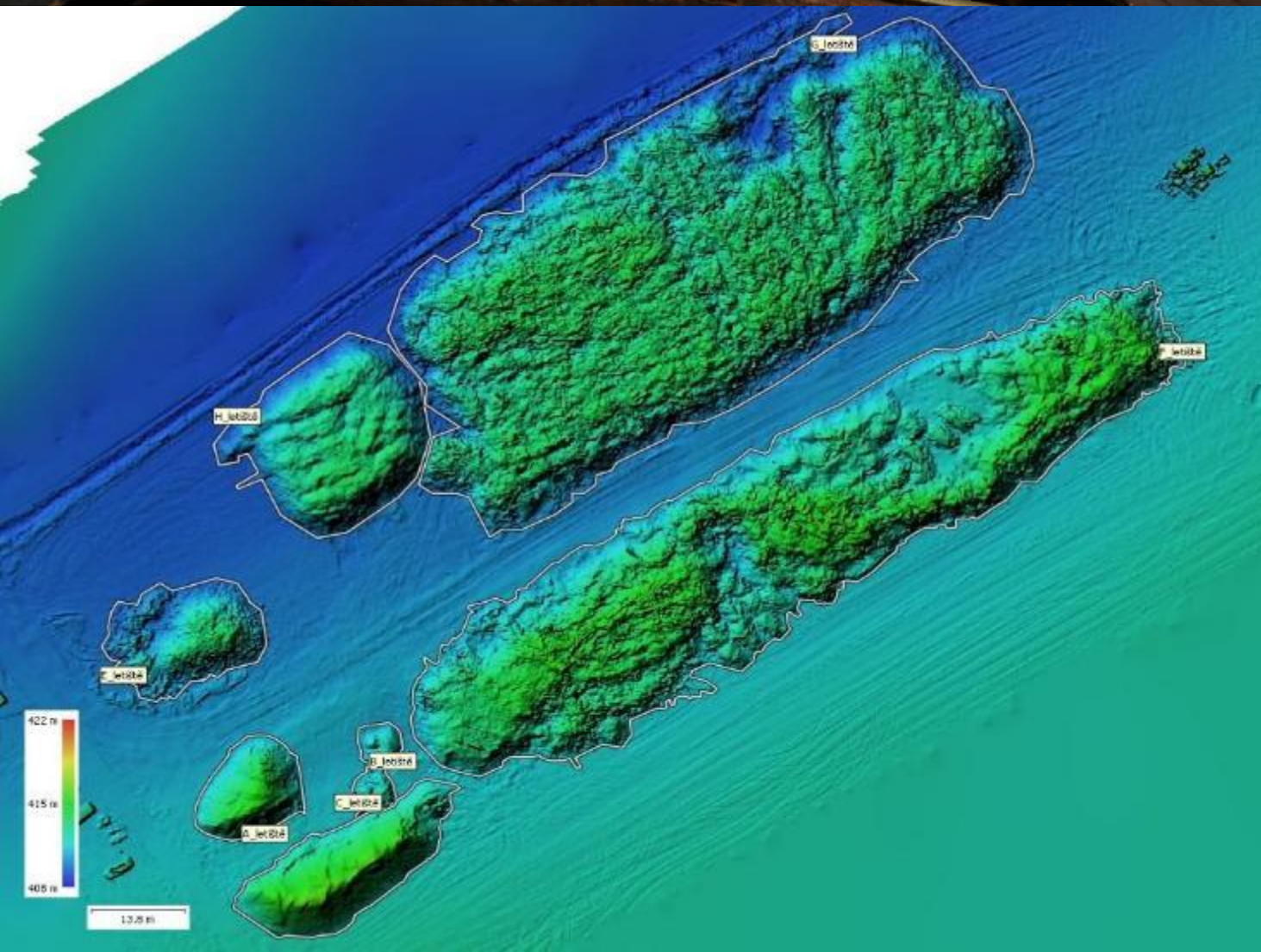




Povodně 2024

Úloha inspekce

- Monitoring rizikových provozů ohrožených povodněmi a poškozených ČOV
- Posílení havarijní služby, konzultace
- Konzultace ohledně nakládání s povodňovými odpady
- Monitoring v terénu, asistence samosprávě
- Upozadění běžné kontrolní činnosti
- Řešení problematiky fenolčpavkových vod v MSK



DĚKUJI ZA POZORNOST

Oldřich Jarolím



ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ